

NAVODILA ZA DELO NA DALJAVO (KEM 8.B 3.4 in 8.4. in KEM 8.A 7.4.2020, 8.4.2020)

Dragi učenci! Vi kar pridno rešujete vaje od zadnjič, torej kot smo zmenjeni do **8.4.** mi morate poslati rešene naloge na elektronski naslov. V prejšnjih navodilih je prišlo do napake pri mojem el.naslovu. Rešene naloge učnih listov pošljite na naslov: martina.tanko@guest.arnes.si

Rešene morajo biti tudi naloge v Zvezku za aktivno učenje do strani 17 (JEDRSKE REAKCIJE IZPUSTITE-v prilogi pa vseeno pošiljam predstavitev jedrskih reakcij, če koga zanima).

Danes pa nadaljujemo z novim učnim sklopom: **ELEMENTI V PERIODNEM SISTEMU** (UČ str. 61-80)

DOMAČA NALOGA:

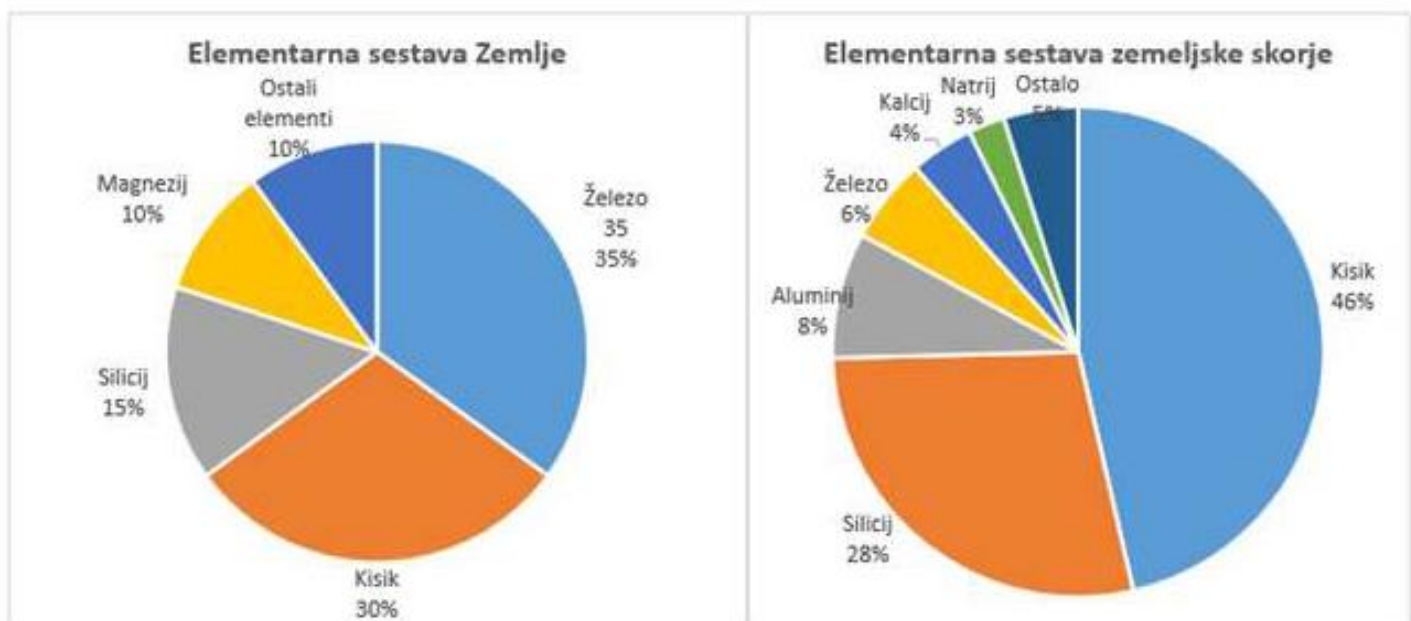
1. Reši vprašanja v uč.str.63 PONOVI in RAZMISLI
2. Reši v Zvezku za aktivno učenje str.22,23

1. Razlaga

Razlago prepiši v šolski zvezek. Slike so ti v pomoč, za lažjo predstavo. Preberi snov v učbeniku. Vprašanja si prav tako prepiši in odgovori na njih s pomočjo učbenika ali spleta.

NARAVNI VIRI ELEMENTOV(uč. str.62-65) 2 šolski uri

Oglej si diagrama in odgovori na vprašanja:

1. Kateri trije elementi so najbolj razširjeni v Zemlji? _____
2. Kateri trije elementi so najbolj razširjeni v zemeljski skorji? _____

1. Viri elementov in spojin na Zemlji so **zemeljska skorja, voda in zrak.**

2. ZEMELJSKA SKORJA:

- **KAMNINE** v zemeljski skorji so zmesi različnih **mineralov**. Najbolj razširjen mineral je **KREMEN** (SiO_2 , spojina elementov silicija in kisika) - surovina za steklo.

V Sloveniji je zelo pogost mineral **KALCIT**, ki vsebuje **kalcijev karbonat** (CaCO_3) = **APNENEC**, **KREDA**

Uporablja se v gradbeništvu, pri proizvodnji apna.

CaO- žgano apno

Ca(OH)₂- gašeno apno

Slika: **APNENEC** je najbolj razširjena kamnina na Krasu.

- **RUDE** so kamnine bogate z določeno vrsto minerala. Iz njih pridobivamo **kovine** (oksidne, sulfidne, karbonatne rude)

BOKSIT

HEMATIT

PIRIT

Slika: Različne rude.

- Naštej nekaj rudnikov v Sloveniji! Katere elemente in spojine pridobivajo iz njih? Pomagaj si s spletom.
- Kaj je **BOKSIT**?
- Kaj je **HEMATIT**?
- **NAFTA** (spojine ogljika in vodika) in **zemeljski plin** (metan- CH_4 , helij).

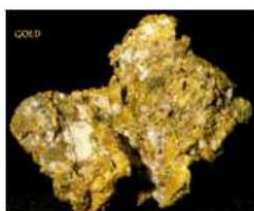

Slika: Naftna ploščad in nafta.

- **Samorodni elementi** (elementi, ki niso vezani v spojinah)

KOVINE

- ✓ Zlato - **Au**
- ✓ Baker - **Cu**
- ✓ Živo srebro - **Hg**
- ✓ Srebro - **Ag**

NEKOVINE

- ✓ Žveplo - **S**
- ✓ Ogljik - grafit in diamant

3. ZRAK-vir plinov

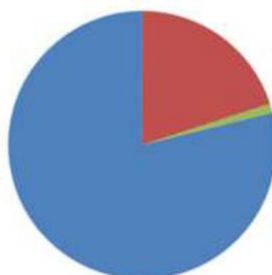
Zrak je zmes plinov.

Sestavlja ga:

21% kisika O_2

78% dušika N_2

1% drugih plinov (žlahtni plini-Ar, CO_2 - 0,039%)

- DUŠIK
- KISIK
- OGLJIKOV DIOKSID, ARGON, DRUGI PLINI

Posamezne pline iz zraka pridobivamo s postopnim segrevanjem (**destilacijo**) utekočinjenega zraka.

4. MORSKA VODA

VODA prekriva $\frac{3}{4}$ Zemljine površine (97% je morske vode).

Iz morske vode pridobivamo **morsko sol NaCl, brom, klor, jod, magnezij**.

Snovi iz vode pridobivamo s **kristalizacijo** in **elektrolizo** (razkroj z električnim tokom).

V nekaterih državah iz morske vode pridobivajo **pitno vodo**.

